

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

17–21. mart 2025.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Mart 2025.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 21. 3. 2025.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.667,56	0,51%	8,13%
Dow Jones Industrial	SAD	41.985,35	1,20%	5,54%
NASDAQ	SAD	17.784,05	0,17%	8,43%
Dax 30	Nemačka	22.891,68	-0,41%	25,92%
CAC 40	Francuska	8.042,95	0,18%	-1,67%
FTSE 100	Velika Britanija	8.646,79	0,17%	9,70%
NIKKEI 225	Japan	37.677,06	1,68%	-7,69%
Shanghai Composite	Kina	3.364,83	-1,60%	9,35%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,13%	-5,3	-74,7
	10y	2,76%	-11,0	35,9
Francuska	2y	2,27%	-5,8	-55,6
	10y	3,46%	-10,4	61,6
Španija	2y	2,32%	-4,2	-70,7
	10y	3,41%	-9,4	19,7
Italija	2y	2,40%	-5,4	-98,4
	10y	3,88%	-11,9	20,6
UK	2y	4,27%	8,3	8,7
	10y	4,71%	4,6	71,7
SAD	2y	3,95%	-6,8	-68,6
	10y	4,25%	-6,6	-1,9
Kanada	2y	2,51%	-6,6	-165,9
	10y	2,99%	-7,0	-52,0
Japan	2y	0,84%	1,5	65,6
	10y	1,52%	0,6	78,1
Kina	2y	1,52%	-2,2	-47,1
	10y	1,84%	0,0	-44,5

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0823	-0,54%	-0,32%	USD/EUR	0,9240	0,56%	0,33%
EUR/GBP	0,8375	-0,50%	-2,38%	USD/GBP	0,7738	0,04%	-2,08%
EUR/CHF	0,9555	-0,78%	-2,04%	USD/CHF	0,8829	-0,24%	-1,73%
EUR/JPY	161,51	-0,02%	-1,96%	USD/JPY	149,23	0,53%	-1,65%
EUR/CAD	1,5519	-0,80%	5,58%	USD/CAD	1,4340	-0,26%	5,92%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,42%	0,0	-149,0	4,30%	0,0	-101,0	4,46%	0,1	-73,3	0,19%	-25,6	-150,3
1M	2,37%	-0,5	-147,4	4,32%	0,4	-100,9	4,47%	1,0	-73,3	0,41%	-2,8	-128,2
3M	2,39%	-9,2	-154,0	4,30%	0,3	-102,2	4,40%	0,5	-79,8	0,43%	-0,9	-126,4
6M	2,40%	-1,1	-149,8	4,20%	0,6	-104,1	4,33%	3,1	-76,9	0,67%	-3,4	-103,4
12M	2,37%	-8,0	-136,4	4,02%	0,6	-101,3	4,24%	6,5	-64,5	1,01%	-2,6	-63,4

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 2025. (u %)
Evropska centralna banka	2,50	-0,25	6. 3. 2025.	17. 4. 2025.	2,25
Federalne rezerve SAD	4,25–4,50	-0,25	18. 12. 2024.	7. 5. 2025.	4,00–4,25
Banka Engleske	4,50	-0,25	6. 2. 2025.	8. 5. 2025.	4,25
Banka Kanade	2,75	-0,25	12. 3. 2025.	16. 4. 2025.	2,50
Narodna banka Švajcarske	0,25	-0,25	20. 3. 2025.	19. 6. 2025.	0,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,54% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0798 do 1,0955 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0823 do 1,0950 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedeljak je dolar oslabio nakon objave podataka o maloprodaji u SAD, koja je u februaru povećana za 0,2% u odnosu na prethodni mesec (očekivan rast od 0,6%). Pored toga, pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Njujorka u martu je smanjen na sa 5,7 –20,0 (najniži nivo od januara 2024. godine). Tokom dana potpredsednik ECB-a De Gindos izjavio je da je predsednik SAD Trump pretnjama o uvođenju carina izazvao globalnu ekonomsku neizvesnost i dodao da se, uprkos pretnjama, inflacija kreće ka ciljanom nivou od 2%.

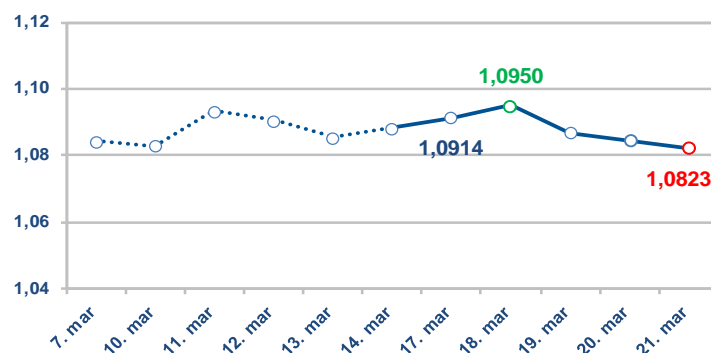
U utorak je evro nastavio da jača nakon što je Donji dom nemačkog parlamenta odobrio zakon o povećanju državne potrošnje kako bi povećao investicije u okviru novog evropskog sistema kolektivne odbrane. Tokom dana objavljen je podatak o ZEW indeksu ekonomskih očekivanja za Nemačku, koji je u martu povećan za 25,6 poena (sa 26,0 na 51,6), što predstavlja najveći mesečni rast od januara 2023. godine. ZEW indeks procene trenutne situacije za Nemačku povećan je sa –88,5 na –87,6. Kurs EUR/USD se na kraju dana našao na nivou od 1,0950 američkih dolara za evro, što predstavlja najviši nivo na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,54%

U sredu je kurs EUR/USD zabeležio pad, usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred sastanak FED-a. U toku dana je objavljen finalni podatak o inflaciji u zoni evra koja je iznosila 0,4% u februaru (očekivano 0,5%), dok je godišnja inflacija iznosila 2,3%, ispod očekivanja i podatka iz prethodnog meseca (2,4%). Nakon zatvaranja evropske sesije objavljeno je da je FED na sastanku zadržao referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou (4,25–4,50%). Na konferenciji nakon sastanka istaknuto je da su rizici po ekonomske izgleda u SAD povećani, a da je monetarna politika dobro pozicionirana.

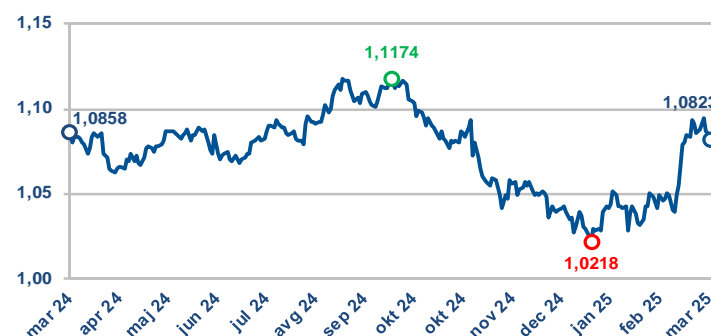
U četvrtak je kurs EUR/USD nastavio da beleži pad, pod uticajem najave FED-a da neće žuriti sa smanjenjem kamatnih stopa usled prisutne neizvesnosti u pogledu efekata carina SAD. Tokom dana objavljen je podatak o proizvođačkim cenama u Nemačkoj, koje su na mesečnom nivou smanjene za 0,2%, (očekivan rast od 0,2%, nakon pada od 0,1% u januaru). U odnosu na isti mesec prošle godine, proizvođačke cene su više za 0,7%, ispod očekivanja (1,0%), nakon 0,5% u januaru. Objavljen je i podatak o broju novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je tokom nedelje koja se završila 15. marta povećan sa 220 hiljada na 223 hiljade.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

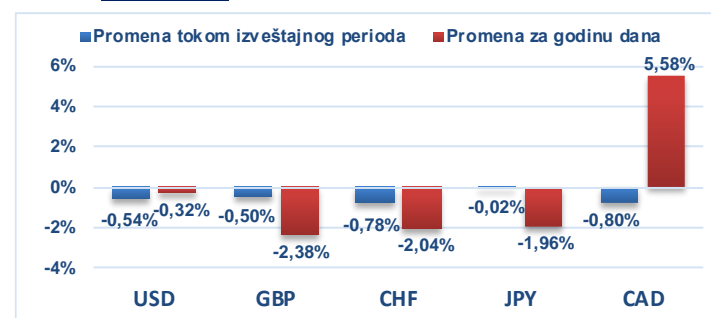
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Dolar je nastavio da jača i u petak. Indikator poverenja potrošača u zoni evra, prema preliminarnim podacima za mart, smanjen je sa –13,6 na –14,5, dok se očekivao rast (na –13,0). Zvaničnici FED-a u svojim obraćanjima u petak istakli su stabilnost američke ekonomije i snažno tržište rada, ublažavajući značaj nedavnog rasta inflatornih očekivanja u SAD. Deo investitora je iskoristio priliku da nakon sastanka FED-a realizuje profit na ovom nivou kursa, u susret isteku roka kada bi trebalo da stupe na snagu recipročne američke tarife (2. aprila).

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0823 američka dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD zabeležili su pad na delu krive od dve godine i duže, dok su na kraćim ročnostima ostali gotovo nepromenjeni. Prinos dvogodišnje i desetogodišnje obveznice smanjeni su za oko 7 b.p., na 3,95%, odnosno na 4,25%.

FED je na sastanku zadržao kamatnu stopu u opsegu 4,25–4,50%, uz smanjenje obima programa za državne obveznice QT (s dosadašnjih 25 mlrd dolara na 5 mlrd dolara mesečno) i revidirao naniže projekcije BDP-a. Iako je projekcija referentne stope ostala nepromenjena, a projekcija inflacije povećana, prinosi su nakon sastanka zabeležili pad, pošto su tržišni učesnici protumačili promene u izveštaju i obraćanje predsednika Pauela kao signal promene fokusa FED-a sa inflacije na privredni rast i tržište rada.

U izveštaju sa sastanka FED-a navodi se da je nastavljen solidan rast ekonomske aktivnosti u SAD. Od početka godine stopa nezaposlenosti stabilizovana je na niskom nivou, dok uslovi na tržištu rada ostaju stabilni. Navodi se da inflacija i dalje ostaje blago povišena. Iz izveštaja je uklonjena formulacija koja opisuje rizike za postizanje ciljeva zaposlenosti i inflacije kao „u velikoj meri uravnotežene”, te sada stoji da se „neizvesnost oko ekonomskih izgleda povećala”.

Projekcije rasta BDP-a smanjene su za tekuću i naredne dve godine. Za 2025. očekuje se rast BDP-a od 1,7% (prethodno 2,1%), za 2026. očekuje se rast BDP-a od 1,8% (prethodno 2,0%); za 2027. očekuje se rast BDP-a od 1,8% (prethodno 1,9%). **Projekcije inflacije (PCE)** povećane su za tekuću i narednu godinu. Za 2025. očekuje se inflacija od 2,7% (prethodno 2,5%), za 2026. očekuje se inflacija od 2,2% (prethodno 2,1%); za 2027. očekuje se inflacija od 2,0%.

Na konferenciji za štampu nakon sastanka predsednik FED-a Paue ublažio je zabrinutosti tržišta zbog potencijalnog povećanja cena. On je odbacio nedavne podatke Univerziteta u Mičigenu koji su pokazali oštar skok dugoročnih inflatornih očekivanja, nazivajući ih „izolovanim slučajem”. Paue je izjavio da će inflatorni uticaj američkih carina verovatno biti samo privremenog karaktera (*transitory*). On je dodao da su šanse za recesiju povećane, ali da i dalje nisu visoke.

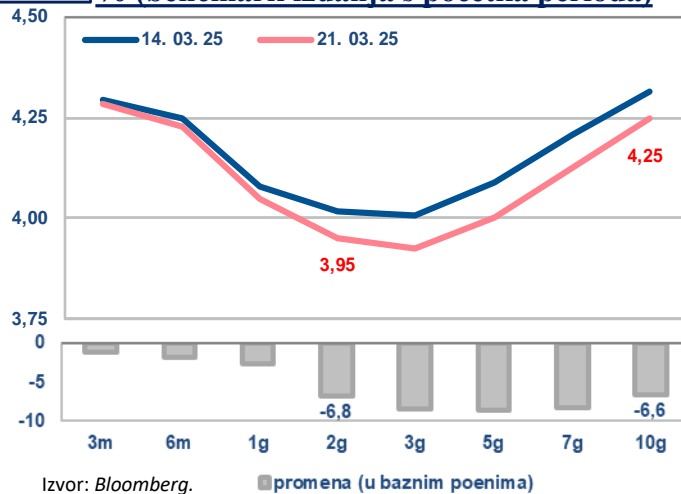
FED na sastanku zadržao kamatnu stopu u opsegu 4,25–4,50%. Smanjene projekcije rasta BDP-a SAD za tekuću i naredne dve godine i povećane projekcije inflacije za tekuću i 2026. godinu

Maloprodaja u SAD u februaru je povećana za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,6%, nakon pada od 1,2% u januaru (revidirano sa -0,9%). Maloprodaja bez volatilnih kategorija: automobila, benzina, građevinskog materijala i prehrambenih usluga (tzv. kontrolna grupa) povećana je u februaru za 1,0% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,4%, nakon pada od 1,0% u januaru.

Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 15. marta povećan je sa 220 hiljada na 223 hiljade, dok se očekivalo da iznosi 224 hiljade. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji povećan je sa 1,870 mln na 1,892 mln, dok se očekivalo da iznosi 1,887 mln.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

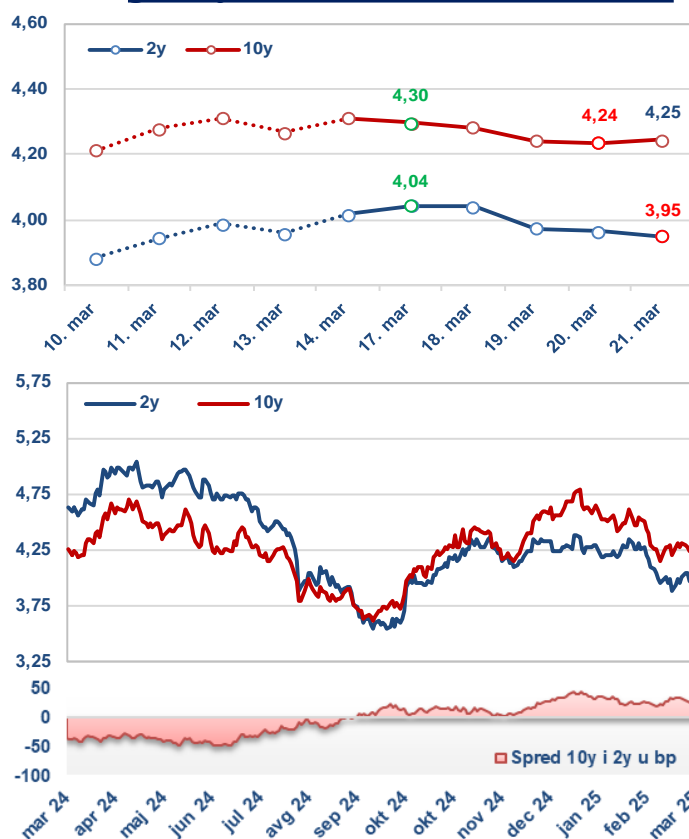
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Maloprodaja, M/M	Feb.	0,6%	0,2%	-1,2%
Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	15. mart	224	223	220
Pokazatelj proizvodne aktivnosti FED-a iz Njujorka	Mart	-1,9	-20,0	5,7

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su, uz veći pad prinosa obveznica duže ročnosti, čime je nagib krive smanjen. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 5 b.p., na 2,13%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 11 b.p., na 2,76%. Pad prinosa tokom perioda najvećim delom bio je posledica rizika od carina i usporavanja američke ekonomije, nakon što su početkom marta prinosi naglo porasli zbog planova Nemačke o povećanju potrošnje.

Nemački parlament odobrio je veliko povećanje javne potrošnje, napuštajući dugogodišnju politiku fiskalnog konzervativizma, kako bi oživeo privredni rast i znatno povećao investicije u okviru novog evropskog sistema kolektivne odbrane. Konzervativci i socijaldemokrate, koji vode pregovore o formiranju koalicije nakon izbora održanih prethodnog meseca, nameravaju da formiraju infrastrukturni fond od 500 mlrd evra i ublaže ustavom propisana pravila zaduživanja kako bi omogućili veće izdatke za sektor odbrane.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u martu je povećan za 25,6 poena, što predstavlja najveći mesečni rast od januara 2023. godine, odnosno sa 26,0 na 51,6, čime se našao na najvišem nivou od februara 2022. godine, dok se očekivalo da se poveća na 48,3. ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za Nemačku blago je povećan, za 0,9 poena, odnosno sa -88,5 na -87,6, dok se očekivalo veći rast, na -80,5. Predsednik ZEW instituta Vambah izjavio je da je do rasta ekonomskih očekivanja došlo zbog povećanog optimizma u vezi s budućom fiskalnom politikom Nemačke. Pored toga, smanjenje kamatnih stopa od strane ECB-a omogućava povoljnije uslove finansiranja za domaćinstva i kompanije. ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra u martu je povećan za 15,6 poena, sa 24,2 na 39,8, a ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za zonu evra blago je povećan, za 0,1 poen, sa -45,3 na -45,2.

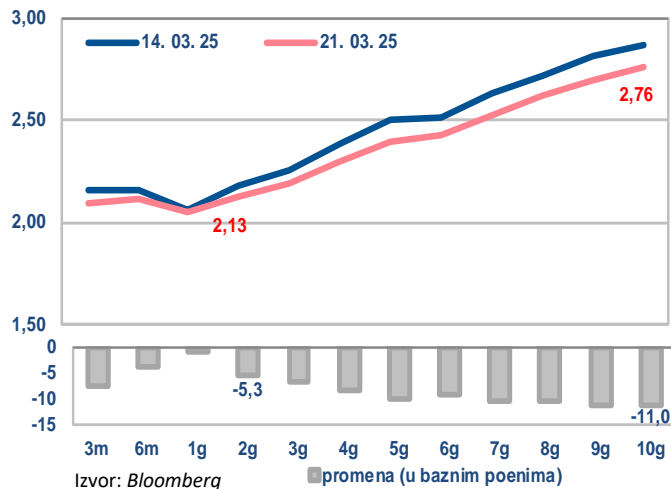
Nemački parlament odobrio veliko povećanje javne potrošnje namenjeno investicijama u infrastrukturu i sektor odbrane

Proizvođačke cene u Nemačkoj u februaru su smanjene za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,2%, nakon pada od 0,1% u januaru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su više za 0,7%, dok se očekivao rast od 1,0%, nakon rasta od 0,5% prethodnog meseca.

Prema istraživanju koje je sproveo Blumberg u martu, ekonomisti očekuju rast BDP-a u zoni evra od 0,9% u 2025, odnosno 1,2% u 2026. i 1,5% u 2027. U odnosu na prethodne procene, očekivanja su povećana za 2027. (prethodno očekivano 1,3%). Procene rasta BDP-a za prvo i drugo tromesečje ove godine iznose 0,2%. Očekivanja za drugo tromesečje su smanjena u odnosu na prethodno istraživanje (prethodno očekivano 0,3%). Ekonomisti očekuju inflaciju u zoni evra od 2,2% za ovu godinu, 2,0% za 2026. i 2,1% za 2027. Očekivanja su povećana za sve tri godine u odnosu na prethodnu procenu (prethodno očekivano 2,1%, 1,9% i 2,0%, respektivno). Očekuje se da stopa na depozitne olakšice ECB-a bude smanjena s trenutnih 2,50% na 2,00% u drugom tromesečju ove godine i da će se na tom nivou zadržati do drugog tromesečja 2027. godine.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

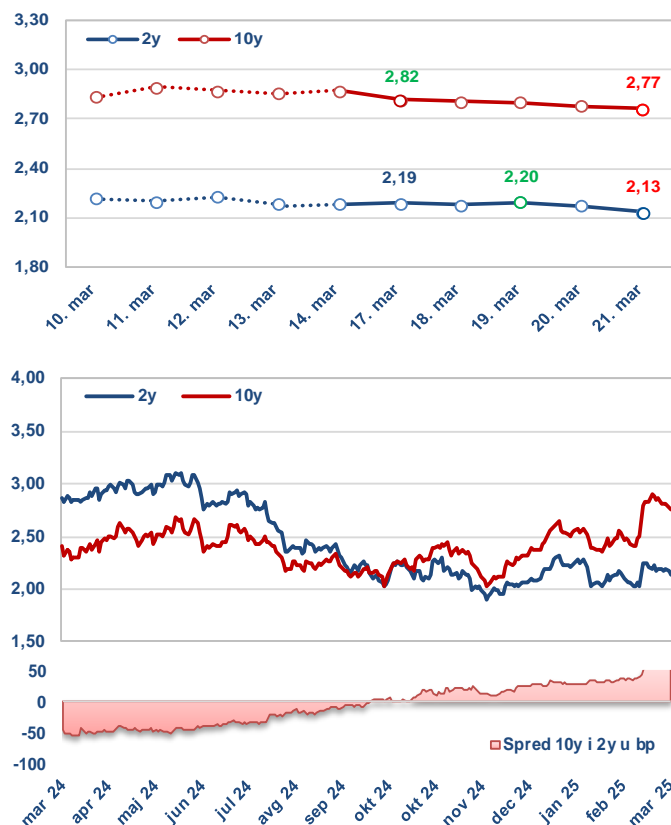
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra	Mart	-	39,8	24,2
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku	Mart	48,3	51,6	26,0
Proizvođačke cene u Nemačkoj, M/M	Feb.	0,2%	-0,2%	-0,1%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

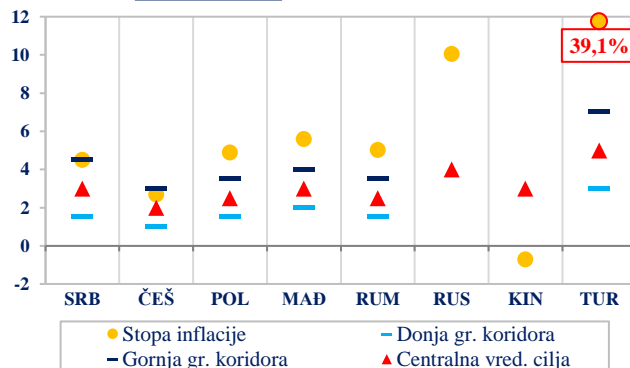
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	5,75	-0,25	12. 9. 2024.	10. 4. 2025.	5,25
Češka (CNB)	3,75	-0,25	6. 2. 2025.	26. 3. 2025.	3,45
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	2. 4. 2025.	5,75
Mađarska (MNB)	6,50	-0,25	24. 9. 2024.	25. 3. 2025.	6,35
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	7. 4. 2025.	6,40
Turska (CBRT)	42,50	-2,50	6. 3. 2025.	17. 4. 2025.	37,90
Rusija (CBR)	21,00	2,00	25. 10. 2024.	25. 4. 2025.	20,75
Kina (PBoC)	1,50	-0,20	24. 9. 2024.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T2 2025. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

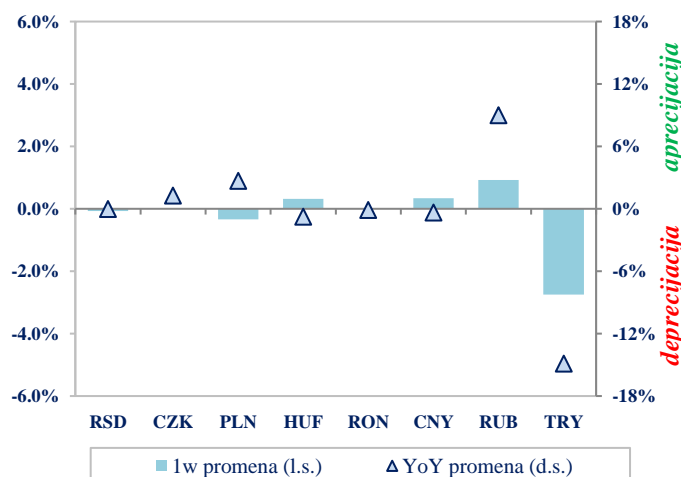
Centralna banka Turske je na vanrednom sastanku 20. marta povećala stopu na prekoćnočne pozajmice za 200 b.p., na nivo od 46,0%. Referentna stopa ove banke (*1W repo rate*) ostala je nepromenjena na nivou od 42,50%, pri čemu je privremeno obustavljeno sprovođenje jedonedeljnih repo operacija na neodređeno vreme. Ova odluka doneta je radi ograničenja rizika od rasta stope inflacije u uslovima slabljenja turske lire. Dan ranije, 19. marta, zabeleženo je znatnije slabljenje turske lire nakon što je uhapšen gradonačelnik Istanbula Ekrem Imamoglu, koji je nekoliko dana kasnije trebalo da bude nominovan za predsedničkog kandidata najveće opozicione partije CHP. Agencija Bloomberg je prenela da je turska lira 19. marta u toku dana beležila slabljenje od preko 10% u odnosu na američki dolar, pri čemu je gubitak vrednosti lire delimično nadoknađen nakon intervencija centralne banke na deviznom tržištu, koje su uticale da lira na dnevnom nivou zabeleži slabljenje od 3,0% prema dolaru. Prema procenama analitičara, centralna banka je 19. marta „potrošila” devizne rezerve u iznosu od 11,2 mlrd dolara kako bi ograničila slabljenje lire. Turska lira je na kraju izveštajnog perioda (21. marta) bila na svom rekordno slabom nivou (37,7 lira po dolaru). Takođe, Banka je, radi stabilizacije tržišta akcija i sprečavanja daljeg slabljenja turske lire, donela odluku o zabrani zauzimanja tzv. „kratkih” pozicija (*short selling*) kada su u pitanju akcije listirane na berzi Borsa Istanbul.

Centralna banka Rusije je zadržala referentnu stopu na nivou od 21,00%, što su tržišni učesnici i očekivali. Referentna stopa nalazi se na nepromenjenom nivou od oktobra 2024. godine. U saopštenju nakon sastanka se navodi da će Banka razmotriti povećanje referentne stope ako dinamika smanjenja stope inflacije ne osigura njeno vraćanje na ciljani nivo. Stopa inflacije u Rusiji u februaru je iznosila 10,1% YoY i nalazi se znatno iznad ciljanog nivoa od 4,0% YoY.

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga S&P u petak je povećala kreditni rejting Albanije za jedan nivo, sa BB- na BB, pri čemu su zadržani stabilni izgledi za njegovu promenu. Ova odluka nije bila u potpunosti očekivana od strane tržišnih učesnika. Navodi se da poboljšanje kreditnog rejtinga odražava jake ekonomske i fiskalne performanse Albanije u prethodnih nekoliko godina. Agencija S&P je pre godinu dana povećala kreditni rejting Albanije sa B+ (s pozitivnim izgledima) na BB- (sa stabilnim izgledima).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	4,840	-3,0	-115,0
Češka	4,048	-4,6	19,3
Poljska	5,658	-7,0	21,1
Mađarska	7,013	8,0	50,5
Rumunija	7,360	-0,2	80,5
Turska	29,690	412,0	642,0
Kina	1,830	5,1	-57,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (*Refinitiv*) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 0,91% i kretala se u rasponu od 2.997,92 do 3.041,77 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

Cena zlata 20. marta dostigla nove istorijske maksimume od 3.057,49 dolara po unci tokom trgovanja i 3.041,77 dolara po unci na zatvaranju tržišta

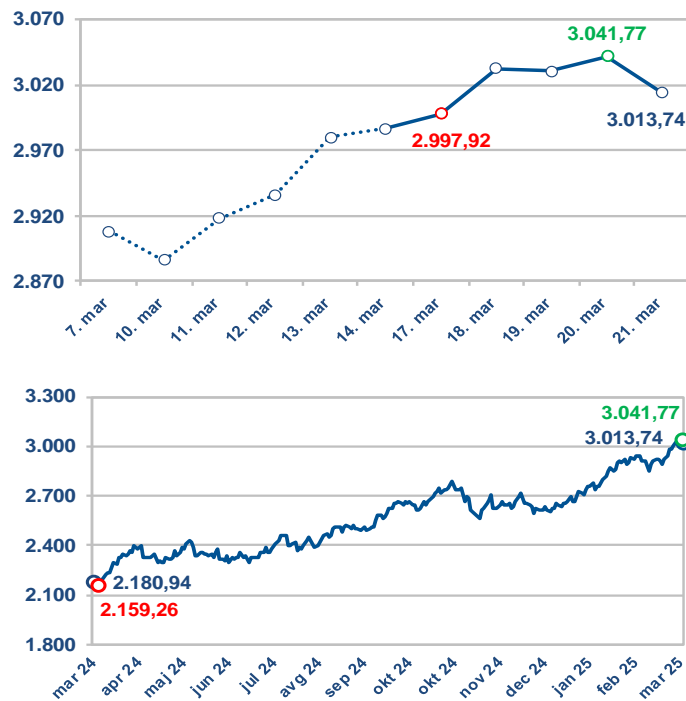
Na rast cene zlata uticali su sledeći faktori: **eskalacija tenzija na Bliskom istoku** nakon vojnih udara Izraela na ciljeve Hamasa u Gazi; **pretnje SAD protekcionističkim merama i strah od trgovinskog rata**, što povećava tražnju investitora za zlatom; **povećan priliv investicija u ETF instrumente na zlato** u fizičkom obliku; **prognoze pojedinih banaka da će cena zlata preći nivo od 3.500 dolara po unci do kraja godine**; **nove projekcije FED-a o sporijem privrednom rastu, neizvesnosti u vezi s promenama carinske politike i višom stopom inflacije.**

Cena zlata porasla za 0,91% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 3.013,74 dolara po unci

Na usporavanje daljeg rasta cene zlata značajno su uticali sledeći faktori: **vest da Moskva i Kijev na predlog predsednika SAD pristaju da privremeno prestanu sa međusobnim napadima na energetska infrastrukturu**; **podaci carinske uprave Švajcarske o smanjenju ukupnog izvoza zlata**; **odluka FED-a da zadrži postojeći nivo kamatnih stopa, kao i prodaja zlata radi realizacije profita.**

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: *Bloomberg*.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa **brent od 2,24%**, koja se kretala u rasponu od 70,56 do 72,16 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

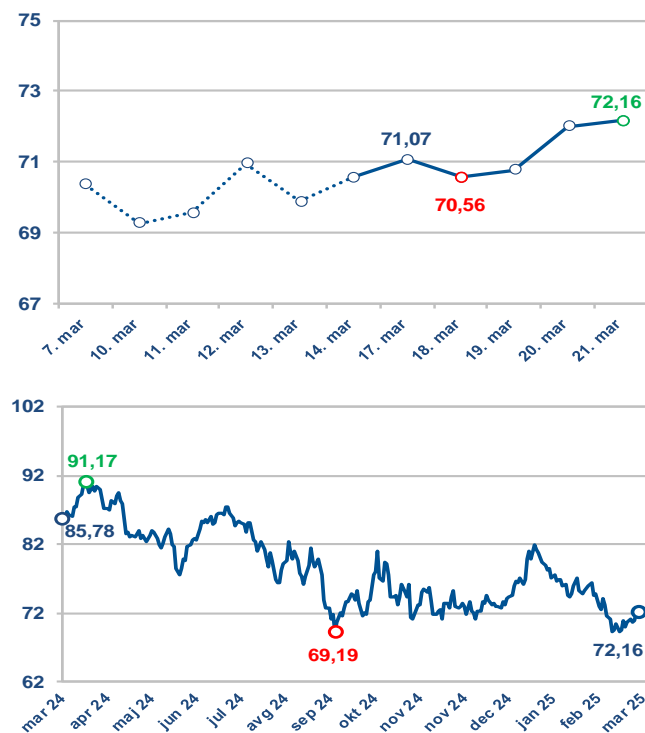
Na rast cene nafte tokom posmatrane nedelje značajno su uticali sledeći faktori: **obnovljene tenzije na Bliskom istoku izraelskim vazдушnim udarima u Gazi**; **pretnje predsednika SAD Trampa militantnim grupama jemenskih Huta koje podržava Teheran**; **novi planovi OPEC+ u vezi s daljim smanjenjem proizvodnje nafte**; **vesti o stimulativnim planovima Kine za podsticanje privrednog rasta**; **eksplozija na naftovodu u Nigeriji**; **sankcije SAD usmerene na suzbijanje snabdevanja sirovom naftom iz Irana koje su obuhvatile i rafinerijski sistem i operatere u Kini zbog trgovine naftom iz Irana**; **najave o mogućoj dopuni strateških rezervi nafte u SAD, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes.**

Cena nafte porasla za 2,24% i na kraju posmatranog perioda iznosila 72,16 dolara po barelu

Na usporavanje rasta cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: **povećana ponuda nafte iz Kazahstana, Libije, Norveške, i SAD**; **smanjene cene nafte za isporuke u maju od strane Saudijske Arabije, Katara i Omana**; **zabrinutost oko uticaja protekcionističke trgovinske politike SAD na globalni privredni rast, kao i izveštaji Američke agencije za informacije o energetici (EIA) i Američkog instituta za naftu (API) o povećanju zaliha sirove nafte u SAD.**

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: *Bloomberg*.